

Vallitseva valhe

"Totisesti onkin asia niin, että porvarien ihanteellisuus on karkeinta materialismia ja proletariaatin materialismi ylevintä ihanteellisuutta." — Erään sosialistiproletaarin lausunto.

Miten paljon onkaan porvarilinen maailma nähnyt vaivaa selittäessään nykyisen sivistyskaudemme aikuisia yleviä ihanteellisia tekijöitä, jotka yhteiskunnan valtuokan toimintaa johtavat! Miten paljon on täytynyt nähdä vaivaa tämän suuren valheen totuudeksi vakiinnuttamiseksi! Mutta onnistuttu siinä on. Siinä onnistuminen on historiallinen kehitysvälttämättömyys. Tämä valhe on imeytynyt yhteiskunnan jäsenen mieliin — ja vaikuttaa se siellä vielä silloinkin, kun siitä on jo otaksuttu oltavan irti. Jos milloinkaan, niin juuri nykyinen aika tapahtumineen sitä osottaa.

Sosialistisen valistustyön tekijöille on tuttua, miten lujassa tuo suuri valhe on työväestönkin

mielissä. Kaikki ne vastaväitteet, joita luokkatiedoton työläinen tekee sosialismin oppeja vastaan, perustuvat tuollaiselle valheelle.

Kapitalistisen yhteiskunnan n. s. normaaliaikoina tuntuu vaikealta saada työläisiä irtaantumaan tuosta valheesta. Kaikkihan näyttää menevän entiseen tapansa. Tämä päivä näyttää samallaiselta kuin eilinenkin. Kun kerran tähän asti on tultu toimeen entisillä käsityksillä, miksikäs ei tästä eteenpäinkin tultaisi? — Yhteiskunnan sisäinen ristiriitaisuus kyllä lisää käsittämään heränneitten lukua kasvavalla vauhdilla, sen näkee sosialisti. Mutta sittenkin historiallinen liike — jommoinen sosialistinen työväenliike on — tuntuu kovin vitkalliselta. Historiallisiin mittasuhteisiin tutustumaton saattaa kyllästyä, väsyä. Sellainen luonnollisesti osottaa vain henkilön kypsymättömyyt-

tä eikä mitään muuta. Sellaisen henkilön tutustuminen tähän ihmiskunnan suurimpaan liikkeeseen on ollut vain pintapuolista innostusta.

Mutta kehitys ei mene suoraviivaisesti eteenpäin, selittävät sosialismin oppien tuntijat. Vastakohdittain se tapahtuu. Kapitalistisen yhteiskunnan vastakohdienten yhteentörmäykset ne aika-ajottain paljastavat yhä kouraan-tuntuvammin yhteiskunnan ristiriitaisen olemuksen.

Sota on tuollainen aika. Sodan seuraukset ovat järkyttäviä. siksi pä sotia seuraavat useasti vallankumoustaistelut. Riiston-alaisen kansanjoukon luottamus vallassaolevain auktoriteettiin horjuu silloin.

Vai eikö porvarillisen maailman valhe valtaluokan ihanteellisista motiiveista, itsensäuhrautuvaisuudesta, osottaudu sota-aikana surulliseksi irvikuvaksi tosioloihin verrattuna? Voiko koskaan asian todellisuus osottaa hallitsevan luokan vaikuttimia toisiksi kuin se juhlallisesti julistetaan?

Mitä osottaa sotatilanne? Minäkäläisen kuvan se tarjoo? Ohjaako yleisen edun palvelemishalu vallassaolijain pyrkimyksiä? Mitä ikänä voidaan ajatella tämän vastakohdaksi, on se juuri sitä.

Tämänlaisen kuvan tarjoo sotatilanne:

Yhteiskunnan väestön elämänvälineitten avulla alkaa julkein keinottelu. Itsensäuhrautuvaisuutta saarnaavasta porvarista on tullut häikäilemätön haaskalintu, jonka yhtenä ja ainoana haluna on päästä lihomaan yhteiskunnan väestön elinmehun kustannuksella. Sota-aika on korkeitten elinkustannuksien ai-

kaa. Korkeitten elinkustannusten aika on häpeemättömän huijauksen ja liikekeinottelun aikaa. Suuria rikkauksia kokooavat huijarit kurjuuden kustannuksella. Yleinen nylkemisvimma on vallannut kaikki nylkijät. Kaikki ne himot mitä inhimillinen moraali on selittänyt alhaisimmiksi, tunkeutuvat nyt voimakkaimmin näkyviin.

Ja tämä tapahtuu yleisen hädän aikana! Tämä tapahtuu aikana, jolloin isänmaan sanotaan olevan vaarassa — ulkoapäin hyökkäävän vihollisen takia, aikana, jolloin enimmäin puhutaan uhrautumisesta yhteisen edun takia.

Voiko suurempaa irvikuvaa olla olemassa? Voiko porvarillisen maailman kaunisvärinen kuva isänmaasta, sivistyksestä — niin, ja ihmisyydestä — kokonaan osottautua inhottavimman raatelemisen verhoiksi? Sen takaa irvistää kapitalistisen maailman valhe, jota uskomaan proletariaatti on tuuditettu.

Ja proletariaatti? Mitä osaa se tässä traagikoomillisessa näytelmässä esittää?

Sen osana on uhrata kaikkensa saamatta mitään.

Työväestö, jota valtaluokan hyvin palkatut edustajat moittivat — korkeasta aineellismielisyydestä työtaistelujen aikana, tämä se on, jonka tehtävänä on vain uhrata.

Mutta, emmekö ole tyytyväisiä kuitenkin sen takia, että tämä kaikki osottaa vain kuinka paljon ylevämpi proletariaatti todellisuudessa valtaluokkaan verrattuna on? Eikö proletariaatm "materialismin ihanteellisuus" porvariston materialismin korkeuteen verrattuna ilmene juuri tässä?

Ei, ei se tässä ilmene? Totta on se, että proletariaatti vain voi esiintyä ylevimmän ihmisyyden puolustajana, mutta se ei ilmene tässä asiassa. Proletariaatin kaikkensa uhraaminen kurjuutta tuottaakseen ei ole moraalisesti ylevää — se on typeryyttä. Sellainen itsensäuhraaminen, joka tuottaa entistä suurempaa kurjuutta ja vääryyttä, ei ole ylevää. Se on vääryyttä.

Mutta proletariaatti se sitenkin on, joka vain voi sellaista

ylevää taistelua taistella — mutta sen taistelun kenttä ei ole valtaloukan johtaman taistelun kenttä. Taistelu riiston maailmasta poistamiseksi on vain se ainoa ylevä taistelu.

Sota on riiston seuralainen. Se poistuu riistojärjestelmän mukana.

Tämän tajuamisen herääminen proletariaatin keskuudessa merkitsee inhimillisesti ylevimmän aikakauden alkamista ihmiskunnan historiassa, mitä tunnetaan.

E. P.

